

Notă: Aderat prin [Hot. Parl. nr.1546-XII din 23.06.93](#)

Convenție privind evaluarea impactului asupra mediului înconjurător în zonele transfrontiere

din 25.02.91

* * *

Publicată în ediția oficială
"Tratate internaționale", 1999, volumul 7, pag.39

Adoptată la Espoo (Finlanda) la 25 februarie 1991
În vigoare pentru Republica Moldova din 10 septembrie 1997.

Părțile participante la Convenție
Conștiente de interdependența dintre activitățile economice și
consecințele lor asupra mediului;
Confirmând necesitatea garantării stării de sănătate a mediului și a
dezvoltării continue,
Hotărâte să dezvolte cooperarea internațională în domeniul evaluării
impactului asupra mediului, îndeosebi în cazul poluării transfrontiere,
Conștiente de necesitatea și importanța dezvoltării unei politici cu
caracter anticipativ, de prevenire, reducere și supraveghere a
impactului negativ asupra mediului în general și în mod special asupra
mediului din zonele de frontieră,
Ținând cont de importantele prevederi cuprinse în Carta O.N.U.,
Declarația Conferinței asupra mediului uman de la Stockholm, Actul Final
al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE) și în
Documentele finale ale întrunirilor statelor participante și
reprezentante ale CSCE, care au avut loc la Madrid și Viena,
Recomandând Statelor ca prin activități continue să garanteze că,
prin clauzele administrative și legislative la nivel național și prin
politica lor națională se realizează evaluarea impactului asupra
mediului;
Avînd conștiință de necesitatea prezentării unei considerații
explicite a factorilor de mediu în faza preliminară în cadrul procesului
de adoptare a deciziilor prin aplicare a evaluării impactului asupra
mediului, la toate nivelurile apropiate ca mijloc necesar de
îmbunătățire a calității informațiilor prezentate factorilor de decizie
în așa fel încît deciziile asupra stării mediului să poată fi luate prin
acordarea unei atenții deosebite problemei legate de reducerea
impactului negativ semnificativ, îndeosebi în cazul poluării în zonele
transfrontiere,
Ținând cont de eforturile organizațiilor internaționale pentru
promovarea folosirii evaluării impactului asupra mediului atît la nivel
național cît și la nivel internațional și luînd în considerare
activitatea în domeniul evaluării impactului asupra mediului, realizată
sub auspiciile Comisiei Economice pentru Europa a ONU, și îndeosebi
rezultatele obținute de către Seminarul pentru evaluarea impactului
asupra mediului (septembrie 1987, Varșovia, Polonia), precum și
scopurile și principiile evaluării impactului asupra mediului, adoptate
de către Consiliul guvernamental al PNUE și Declarația miniștrilor
privind dezvoltarea continuă (mai 1990, Bergen, Norvegia),
Au adoptat următoarele:

Articolul 1

Definiții

Pentru obiectivele acestei Convenții,

- (i) Părți înseamnă, în afară de cazul în care textul indică prin alte mijloace, părțile semnatare ale acestei Convenții;
- (ii) parte de origine reprezintă partea semnatară sau participanții

- la Convenție sub a căror jurisdicție se preconizează a avea loc una dintre activitățile propuse;
- (iii) Parte afectată înseamnă Parte secundară sau participantă la Convenție afectată direct de impactul unei activități propuse în zona transfrontieră;
- (iv) Părți implicate reprezintă partea de origine sau partea afectată de evaluarea impactului asupra mediului, conform acestei Convenții;
- (v) Activitate propusă desemnează orice activitate sau modificare majoră adusă unui subiect de activitate, unei decizii luate de o autoritate competentă în concordanță cu procedura națională aplicabilă;
- (vi) Evaluarea a impactului înseamnă procedură națională pentru evaluarea impactului probabil asupra mediului produs de o activitate planificată;
- (vii) Impact desemnează efectul produs de o activitate planificată asupra mediului; inclusiv asupra sănătății și siguranței omului, asupra florei, faunei, solului, apei, aerului, climatului, peisajului, asupra monumentelor istorice ori a altor structuri fizice sau interacțiunea dintre acești factori, include, de asemenea, efectele asupra patrimoniului cultural sau condițiilor socio-economice care rezultă din modificarea acestor factori;
- (viii) Impact transfrontier desemnează orice impact, nu numai de natură globală, din cadrul unei zone sub jurisdicția vreunei părți, cauzat de o activitate planificată, a cărei origine fizică se află parțial sau total într-o zonă situată sub jurisdicția altei Părți;
- (ix) Autoritate competentă reprezintă autoritatea sau autoritățile naționale considerate responsabile de realizarea prevederilor cuprinse în Convenție și/sau autoritatea ori autoritățile însărcinate de către părți cu putere de decizie asupra activităților planificate;
- (x) Public desemnează una sau mai multe persoane juridice sau fizice.

Articolul 2

Prevederi generale

1. Părțile, individual sau în grup, vor lua măsurile apropiate sau efective pentru prevenirea, reducerea și controlul impactului negativ asupra mediului în zonele transfrontiere, cauzat de orice activitate planificată.
2. Fiecare parte va lua măsurile necesare legale, administrative sau de altă natură în vederea implementării prevederilor acestei Convenții, inclusiv - privitor la activitățile propuse, enumerate în Anexa I și care pot provoca negativ semnificativ transfrontier - stabilirea unui procedeu de evaluare a impactului asupra mediului care să permită participarea publică și pregătirea unei documentații pentru evaluarea impactului asupra mediului - descrisă în Anexa II.
3. Partea de origine se va asigura că, în conformitate cu prevederile acestei Convenții, evaluarea impactului asupra mediului este realizată cu prioritate față de o decizie de autorizare a unei activități propuse (cuprinse în Anexa I) și care poate provoca impactul negativ semnificativ transfrontier.
4. Partea de origine, în conformitate cu prevederile acestei Convenții, va garanta faptul că părțile afectate vor fi informate despre activitățile propuse incluse în Anexa I și care pot provoca impactul negativ semnificativ transfrontier.
5. Părțile implicate, la inițiativa uneia dintre ele, poate interveni în cursul discuțiilor în cazul în care una sau multe activități propuse și care nu sunt cuprinse în Anexa I poate sau pot provoca impactul negativ semnificativ transfrontier și vor fi tratate ca și cele cuprinse în Anexă. În cazul în care Părțile sunt de acord, activitatea sau activitățile vor fi tratate ca cele cuprinse în Anexă. Indicatorii generali pentru criteriile de verificare a determinării impactului negativ semnificativ sunt enumerate în Anexa III.
6. Partea de origine, conform prevederilor acestei Convenții, va

asigura publicului din zonele care pot fi afectate ocazia să participe la metodele relevante de evaluare a impactului asupra mediului referitoare la activitățile propuse și va dovedi că ocaziile oferite publicului din țările afectate sunt echivalente cu cele ale publicului din țările de origine.

7. Evaluările impactului asupra mediului, după cum sunt impuse de Convenție, ca un minim de prevedere, vor fi realizate la nivel de proiect al activității propuse. Într-o măsură adecvată, Părțile vor încerca să aplice principiile evaluării impactului asupra mediului la strategiile, planurile și prognozele proprii.

8. Prevederile acestei Convenții nu vor afecta dreptul părților (țărilor) de a aplica legile naționale, regulamentele, prevederile administrative sau practicile legale acceptate care protejează orice informație a cărei difuzare ar prejudicia secretul industrial și comercial sau chiar securitatea națională.

9. Prevederile acestei Convenții nu vor afecta dreptul părților de a implementa, pe baza unor acorduri bilaterale sau multilaterale, măsuri cu caracter mai stringent decât cele prevăzute în această Convenție.

10. Prevederile acestei Convenții nu vor prejudicia nici una dintre obligațiile părților aflate sub jurisdicție internațională cu privire la activitățile care provoacă sau pot provoca impact transfrontier.

Articolul 3

Notificare

1. În cazul unei activități propuse, cuprinse în Anexa I, care poate provoca impact negativ semnificativ transfrontier, în intenția asigurării consultațiilor efective și adecvate conform Articolului 5, Partea de origine va aduce la cunoștință activitățile propuse oricărei grupări care se consideră că poate fi afectată, cât mai curând cu putință și nu după informarea propriului popor.

2. Această notificare va cuprinde, inter alia:

- a) Informații referitoare la activitatea propusă, care vor include orice informație existentă despre un posibil impact transfrontier;
- b) Natura deciziilor posibile; și
- c) O indicație cu privire la o perioadă acceptabilă de timp în care este necesară elaborarea unui răspuns conform paragrafului 3 al acestui Articol, ținându-se cont de natura activității propuse; și poate cuprinde informații expuse în paragraful 5 al acestui Articol.

3. Partea afectată va răspunde Părții de origine într-o perioadă de timp specificată în notificare, certificând primirea notificării și va răspunde dacă intenționează să participe la procesul de evaluare a impactului asupra mediului.

4. În cazul în care Partea afectată anunță că nu intenționează să participe la procesul de evaluare a impactului, sau nu răspunde în termenul specificat în notificare, prevederile din paragrafele 5,6,7 și 8 ale acestui Articol, precum și cele din Articolele 4,5,6 și 7 nu vor fi aplicate. În această situație, dreptul Părții de origine de a stabili modul de evaluare a impactului asupra mediului pe bazele practicii și legislației naționale nu va fi prejudiciat.

5. Pe baza primirii unui răspuns de la Partea afectată, care să cuprindă hotărârea acestuia de a participa la procesul de evaluare a impactului asupra mediului, Partea de origine va furniza Părții afectate, în cazul în care nu a realizat acest lucru mai devreme:

- a) Informații relevante referitoare la procesul de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv indicații referitoare la data pînă la care pot transmite opiniile lor; și
- b) Informații relevante referitoare la activitatea propusă și a posibilului impact negativ semnificativ în zone transfrontiere.

6. La cererea unei Părți de origine, o Parte afectată va furniza cele mai recente informații obținute referitoare la zonele cu un posibil grad de poluare aflate sub jurisdicția Părții afectate, în cazul în care

aceste informații sunt necesare pentru întocmirea documentației necesare la evaluarea impactului asupra mediului. Informațiile trebuie furnizate într-un timp scurt, și, dacă este posibil, prin intermediul unui organism comun, acolo unde există.

7. Atunci când o Parte consideră că ar putea fi afectată de impactul semnificativ negativ transfrontier ca urmare a unei activități propuse cuprinse în Anexa I și nu a avut loc nici o notificare în concordanță cu paragraful 1 al acestui Articol, Părțile implicate, la cererea Părților afectate, vor furniza informații pentru obiectivele unor eventuale discuții în cazul în care ele ar putea fi afectate de impactul negativ semnificativ transfrontier. În situația în care Părțile sunt de acord că s-ar putea înregistra un impact negativ semnificativ transfrontier, prevederile acestei Convenții vor fi aplicate în consecință. În cazul în care Părțile nu cad de acord asupra acestei probleme, fiecare Parte poate supune această problemă unei comisii de anchetă, în conformitate cu prevederile Anexei IV, în vederea informării asupra posibilității unui impact negativ semnificativ transfrontier, în afară de cazul în care Părțile au convenit asupra altei metode de dezbateră a acestei probleme.

8. Părțile implicate vor garanta faptul că publicul din Părțile afectate din zonele care pot fi afectate va fi informat și asigurat că are posibilitatea să obiecteze asupra activităților propuse și să transmită aceste obiecții sau comentarii unei autorități competente din Partea de origine, fie direct aceste autorități sau, dacă există posibilitatea, prin intermediul Părții de origine.

Articolul 4

Pregătirea documentației pentru evaluarea impactului asupra mediului

1. Pentru a fi supusă spre examinare unei autorități competente din Partea de origine, documentația privind evaluarea impactului asupra mediului va conține minimum informațiile cuprinse în Anexa II.

2. Partea de origine va furniza Părții afectate documentația privind evaluarea impactului asupra mediului de preferință prin intermediul unui organism comun, atunci când aceasta există. Părțile implicate vor asigura distribuirea documentației către autoritățile și publicul din Partea afectată, situat în zona care pot fi afectate, precum și prezentarea explicațiilor unei autorități competente din Partea de origine, fie direct acestei autorități, fie, când este oportun, Părții de origine într-un termen rezonabil înainte ca decizia asupra unei activități propuse să fie adoptată.

Articolul 5

Consultări pe baza documentației pentru evaluarea impactului asupra mediului

După întocmirea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, Partea de origine va începe fără nici o întârziere; consultante cu partea afectată referitoare, inter alia, la impactul transfrontier posibil al unei activități propuse și la măsurile privind reducerea sau eliminarea impactului. La consultări trebuie expuse:

(a) Alternative posibile pentru activitățile propuse, inclusiv alternativa unei activități fără urmări, măsuri posibile pentru reducerea impactului negativ semnificativ transfrontier și pentru supravegherea efectelor acestor măsuri - cheltuielile vor fi suportate de partea de origine;

(b) Alte forme de asistență mutuală pentru reducerea oricărui impact negativ semnificativ transfrontier al unei activități propuse; și

(c) Orice alte probleme oportune referitoare la activitățile propuse.

La începutul unor astfel de consultări, Părțile vor cădea de acord asupra programului și duratei perioadei de consultări. Orice astfel de consultări pot fi prezidate de către un organism comun, în cazul în care aceasta există.

Articolul 6

Decizia finală

1. Părțile vor da asigurări conform cărora, în decizia finală asupra activității propuse, darea de seamă va fi formulată ca urmare a evaluării impactului asupra mediului și va include documentația privind evaluarea impactului asupra mediului; precum și explicațiile cuprinse în Articolul 3, paragraful 8 și Articolul 4, paragraful 2 împreună cu rezultatele consultărilor la care se referă Articolul 5.

2. Partea de origine va furniza Părții afectate decizia finală asupra activității propuse însoțite de motivația și considerațiile pe care se întemeiază aceasta.

3. În cazul în care informațiile ediționale asupra impactului semnificativ transfrontier al unei activități propuse, care nu a fost luată decizia referitoare la acea activitate și care ar putea afecta material decizia, se pune la dispoziția unei Părți implicate înaintea începerii lucrărilor la acea activitate, astfel încât Partea sau Părțile implicate (e). În cazul în care una dintre Părțile implicate solicită, consfătuirea va fi convocată după revizuirea deciziei.

Articolul 7

Analiză post-proiectare

1. La cererea oricărei Părți similare, Părțile implicate vor hotărî dacă vor realiza analiza post-proiectare, ținînd cont de posibilitatea unui impact negativ semnificativ transfrontier ca urmare a unei activități pentru care a fost efectuată evaluarea impactului asupra mediului în conformitate cu prevederile acestei Convenții. Orice analiză post-proiectare va cuprinde, în mod special, supravegherea activității și determinarea oricărui impact negativ transfrontier. Fiecare supraveghere sau determinare trebuie efectuată în vederea atingerii obiectivelor cuprinse în Anexa V.

2. Atunci cînd, ca urmare a analizei post-proiectare, Partea de origine sau Partea afectată are motive întemeiate să fie convinsă că a fost înregistrat un impact negativ semnificativ transfrontier sau unii factori au constatat ce urmări poate avea un astfel de impact, ele vor informa imediat cealaltă Parte interesată. Părțile implicate se vor informa imediat asupra măsurilor de conducere sau eliminare a impactului.

Articolul 8

Cooperarea bilaterală sau multilaterală

Părțile pot continua să finanțeze sau să intre în noi acorduri bilaterale sau multilaterale sau în alte forme de acorduri în scopul implementării obligațiilor lor din cadrul acestei Convenții. Astfel de acorduri sau forme diferite de acorduri trebuie să se bazeze pe elementele cuprinse în Anexa VI.

Articolul 9

Programe de cercetare

Părțile vor acorda o atenție deosebită stabilirii sau intensificării programelor specifice de cercetare orientate către:

- (a) Perfecționarea metodelor cantitative și calitative existente pentru evaluarea impactului activităților propuse;
- (b) Mai bună înțelegere a relației cauză-efect și rolul ei în managementul integrat al mediului;
- (c) Analizarea și supravegherea implementării eficiente a deciziilor asupra activităților propuse cu scopul de a reduce sau preveni impactul;
al;skdjfalskdjf ;alf
- (d) Metode de dezvoltare pentru stimularea unei maniere creatoare în cercetarea unor alternative pentru un mediu sănătos în cadrul activităților propuse, al modului de producție și consum;
- (e) Metodologii de dezvoltare pentru aplicarea principiilor de evaluare a impactului asupra mediului la nivel macro-economic.

Rezultatele programelor enumerate mai sus vor fi dezvoltate de către Părți.

Articolul 10

Statutul anexelor

Anexele alăturate prezentei Convenții formează parte integrală cu această Convenție.

Articolul 11

Întrunirea Părților

1. Părțile se vor întâlni în legătură cu sesiunea anuală a Consilierilor Principali ai Guvernelor CEE asupra Problemelor hidrologice și de mediu. Prima întâlnire a Părților va avea loc la o dată care nu va depăși 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei Convenții. Următoarele întruniri ale Părților vor fi convenite atunci când vor fi considerate necesare, în urma unei întruniri a Părților sau ca urmare a solicitării în scris a uneia dintre acestea, cu asigurarea că în termen de 6 luni de la data comunicării acestei solicitări de către secretariat, aceasta este sprijinită de cel puțin 1/3 din numărul Părților consultate.

2. Părțile vor ține sub control permanent modul de aplicare a acestei Convenții și, având acest scop:

- (a) Vor analiza strategiile și metodologiile de evaluare a impactului asupra mediului în scopul perfecționării viitoare a procedeeleor de evaluare a impactului asupra mediului din zonele transfrontiere;
- (b) Vor face schimb de informații referitoare la experiența dobândită în încheierea și implementarea acordurilor bilaterale sau multilaterale ori a altor tipuri de înțelegeri în vederea utilizării evaluării impactului asupra mediului în zonele transfrontiere unde una sau mai multe Părți sunt implicate;
- (c) Vor solicita, după necesități, serviciile unor organisme internaționale competente sau ale unor comitete științifice pentru unele aspecte tehnice sau metodologice legate de realizarea scopurilor acestei Convenții;
- (d) La prima lor întâlnire, vor dezbate și adopta prin consens regulamentul de procedură pentru întâlnirile următoare;
- (e) Vor dezbate și, dacă va fi necesar, vor adopta propuneri pentru unele amendamente aduse acestei Convenții;
- (f) Vor dezbate și autentifica orice act adițional care poate fi considerat necesar pentru realizarea scopurilor acestei Convenții.

Articolul 12

Dreptul la vot

- 1. Fiecare Parte la această Convenție va avea un singur vot.
- 2. În afară de prevederile paragrafului 1 din acest Articol, organizațiile regionale pentru integrare economică; în limitele competenței lor va avea dreptul la vot cu un număr de voturi egal cu numărul Statelor lor membre care sunt constituite în Părți ale acestei Convenții. Aceste organizații nu-și vor exercita dreptul lor la vot în cazul în care Statele membre și-l exercită pe al lor și vice-versa.

Articolul 13

Secretariat

Secretariatul Executiv al Comisiei economice pentru Europa vor îndeplini următoarele funcții de secretariat:

- (a) Convocarea și pregătirea întrunirilor Părților;
- (b) Transmiterea rapoartelor și a altor informații primite în conformitate cu prevederile acestei Convenții, referitoare la Părțile participante; și
- (c) Îndeplinirea altor funcții, după cum poate fi prevăzute în această Convenție sau după cum poate fi stabilit de către Părți.

Articolul 14

Amendamente la Convenții

1. Fiecare Parte poate aduce amendamente la această Convenție.
2. Amendamentele vor fi adresate în scris către Secretariat, iar acesta le va comunica tuturor Părților. Amendamentele propuse vor fi discutate la următoarea întrunire a Părților, pînă la care se presupune că propunerile au fost înaintate Părților de către Secretariat cu cel puțin 90 de zile înainte de data întrunirii.
3. Părțile vor căuta să ajungă la un consens asupra fiecărui amendament al acestei Convenții. În cazul în care nu se ajunge la consens după dezbateri, acest amendament va fi adoptat o majoritate de 3/4 din numărul Părților participante la vot în cadrul întrînirii respective.
4. Amendamentele la Convenție adoptate conform procedurii din paragraful 3 al acestui articol vor fi supuse spre examinarea Depozitărilor tuturor Părților pentru ratificare, aprobare sau acceptare. Aceste documente vor intra în vigoare cu valabilitate pentru Părțile care le-au ratificat, acceptat sau aprobat, la 90 de zile după ce Depozitarul a primit notificarea ratificării, aprobării sau acceptării lor de către cel puțin 3/4 dintre aceste Părți. Ulterior ele vor intra în vigoare pentru oricare altă Parte de 90 de zile după ce această parte depune documentele oficiale pentru ratificarea, aprobarea sau acceptarea amendamentelor.
5. Pentru prevederile acestui Articol, "Părțile prezente și cu participare la vot" desemnează Părțile prezente și care își exprimă opțiunea afirmativă sau negativă în timpul votării.
6. Procedura de vot menționată în paragraful 3 al acestui articol nu intenționează să constituie un precedent pentru negocierea următoarelor amendamente din cadrul Comisiei Economice pentru Europa.

Articolul 15

Soluționarea diferendelor

1. În cazul în care intră două sau mai multe Părți apare un diferend referitor la interpretarea sau aplicarea Convenției, acestea îl vor soluționa pe calea negocierilor sau prin alte metode de soluționare a disputelor dintre Părți.
2. În timpul semnării, ratificării sau acceptării Convenției ori după această perioadă, oricare dintre Părți poate trimite Depozitarului declarație scrisă în care să menționeze că, în locul cărui diferend nesoluționat conform paragrafului 1 al acestui Articol, acceptă una sau amîndouă metodele enumerate mai jos pentru soluționarea diferendului, obligatorii în relațiile cu alte Părți care acceptă aceleași obligații:
  - (a) Prezentarea diferendului în fața Curții Internaționale de Justiție;
  - (b) Arbitrarea conform procedurii menționate în Anexa VII.
3. În cazul în care părțile implicate în diferend acceptă ambele metode de soluționare a divergențelor menționate în paragraful 2 al acestui Articol, diferendul poate fi supus spre examinare numai Curții Internaționale de Justiție, în afară de cazul în care părțile nu au căzut de acord în alt mod.

Articolul 16

Semnarea Convenției

Convenția va putea fi semnată la Espoo (Finlanda) în perioada 25 februarie - 1 martie 1992, iar după această dată la Sediul Central al ONU, la New York, pînă la 2 septembrie 1991. Pot semna această Convenție Statele membre ale CEE, precum și Statele care au Statut Consultativ în cadrul CEE, conform paragrafului 8 al Rezoluției 36 (IV) a Consiliului Economic și Social din 28 martie 1947; de asemenea mai pot semna organizații regionale de integrare economică constituite din state independente membre ale CEE cărora Statele membre le-au transferat

competența în ceea ce privește problemele (incluse) cuprinse în această Convenție, inclusiv competența de a participa la tratativele legate de aceste probleme.

Articolul 17

Ratificarea, Acceptarea și Aprobarea

1. Această Convenție va fi supusă ratificării sau aprobării de către Statele semnatare și organizațiile internaționale de integrare economică.

2. Această Convenție va putea fi aprobată de către Statele și organizațiile menționate în Articolul 16 începând cu data de 3 septembrie 1991.

3. Instrumentele ratificării sau aprobării vor fi depuse la secretarul General al ONU, care va îndeplini funcția de Depozitar.

4. Orice organizație națională în Articolul 16 care devine parte a acestei Convenții, fără ca statul din care aceasta provine să fie constituit ca Parte în Convenție va fi obligat să respecte toate obligațiile care decurg din Convenție.

În cazul în care astfel de organizații, din componența cărora unul sau mai multe state sunt Părți în această Convenție, organizația și statele membre ale acestei organizații vor decide asupra responsabilităților adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor care decurg din această Convenție. În astfel de situații, organizațiile și statele membre ale organizațiilor nu vor avea voie să-și exercite drepturile care decurg din această Convenție.

5. În cuprinsul documentelor de ratificare sau aprobare, organizațiile regionale de integrare economică menționate în Articolul 16 își vor declara lărgirea competenței lor în raport cu problemele tratate în această Convenție. De asemenea, aceste organizații vor aduce la cunoștință Depozitarului orice modificare relevantă legată de lărgirea competenței lor.

Articolul 18

Intrarea în vigoare

1. Această convenție va intra în vigoare la 90 de zile de la data depunerii celui de-al XVI-lea document oficial de ratificare sau aprobare.

2. Ca urmare a paragrafului 1 al acestui articol, orice document de o organizație regională de integrare economică nu va fi considerat adițională față de cele depuse de statele membre ale acestor organizații.

3. Pentru orice stat sau organizație menționată în acest Articol 16, care ratifică sau aprobă această Convenție și care aderă la aceasta după depunerea celui de-al XVI-lea document oficial de ratificare sau aprobare, Convenția va intra în vigoare la 90 de zile de la data depunerii, documentelor de ratificare sau aprobare de către statele sau organizațiile respective.

Articolul 19

Retragerea din Convenție

După împlinirea de 4 ani de la intrarea în vigoare a acestei Convenții, orice Parte se poate retrage din această Convenție prin depunerea unei notificări scrise la Depozitar. Acest mod de retractare va deferi efectiv la 90 de zile de la data primirii notificării scrise de către Depozitar. Nici o astfel de retractare nu va afecta aplicarea Articolelor 3, 4, 5 și 6 ale prezentei Convenții relativ la activitățile propuse în legătură cu care a fost făcută notificarea conform articolului 3, paragraf 1, sau revendicarea conform Articolului 3, paragraf 7, înainte de retractarea să devină efectivă.

Articolul 20

Texte autentice

Originalul acestei Convenții, ale cărei variante în limbile engleză, franceză și rusă sunt considerate, ca asemenea texte autentice, vor fi

depuse la secretariatul general ONU.
Pentru autentificare urmează semnăturile autorizate ale celor care
au semnat prezenta Convenție.
Semnată la Espoo (Finlanda), la 25 februarie 1991.

Anexa I

LISTA ACTIVITĂȚILOR

1. Rafinării pentru țiței brut (excluzînd întreprinderile care prelucreează lubrifianți obținuți din țiței brut) și instalații pentru gazificarea și lichefierea a 500 t. sau mai mult de huiă sau șisturi bituminoase zilnice.
2. Centrele termice și alte instalații de combustie cu o capacitate de producție de 300 mw și centrele atomo-electrice și alte tipuri de reactoare nucleare (cu excepția instalațiilor de cercetări pentru producerea și conversia materialelor fisionabile și fertile, a căror putere maximă nu depășește 1 kw energie termică continuă).
3. Instalații proiectate exclusiv pentru producerea și îmbogățirea combustibililor nucleari, pentru prelucrarea combustibililor nucleari sau pentru depozitarea, evacuarea sau prelucrarea deșeurilor radioactive.
4. Instalații principale pentru topirea inițială a fontei și oțelului pentru producerea metalelor refractare.
5. Instalații pentru obținerea azbestului și pentru prelucrarea și transformarea azbestului și a produselor pe bază de azbest; pentru produse din azbociment, cu o producție anuală mai mare de 20.000 tone produse finite, pentru materiale de fricțiune, cu o producție anuală mai mare de 50.000 t. produse finite, precum și pentru alte utilizări ale azbestului în cantitate mai mare de 200 t/an.
6. Instalații chimice integrale.
7. Construirea unor autostrăzi, drumuri expres și linii de trafic feroviar pe distanțe lungi și trafic aerian cu pista de bază în lungime de cel puțin 2.100 m.
În cadrul prevederilor acestei Convenții: "Autostradă" reprezintă o cale rutieră proiectată și construită special pentru traficul auto, care nu deservește proprietățile limitrofe și care:
  - (a) Este prevăzută, cu excepția unor puncte speciale sau temporar, cu benzi carosabile separate pentru cele două sensuri de trafic, depășite între ele printr-o bandă despărțitoare, care nu este destinată traficului;
  - (b) Nu are intersecții de nivel cu alte căi rutiere, linii de cale ferată, linii de tramvai sau trecători; și
  - (c) Este prevăzută cu marcaje speciale de autostradă.- "Drum expres" desemnează un drum rezervat traficului de motociclete, accesibil numai prin șosele de racord sau joncțiuni controlate și pe care, în mod special, sunt interzise staționarea și parcarea,
8. Conducte cu diametru mare pentru petrol și gaze.
9. Porturi comerciale și, de asemenea, căi navigabile interne și porturi pentru trafic naval intern care să permită trecerea unor nave cu tonaj mai mare de 1.350 tone.
10. Instalații de evacuarea deșeurilor pentru incinerarea, tratarea chimică sau depozitarea în gropi special amenajate a deșeurilor toxice și periculoase.
11. Mari baraje și lacuri de acumulare.
12. Activități de captare a apei submarine în situațiile în care volumul anual de captare a apei depășește 10 mil. m³.
13. Fabricarea celulozei și hîrtiei în cantități de cel puțin 200 tone metrice/zi, uscate cu jet de aer.
14. Industria minieră, extracția mineralului la suprafață și prelucrarea cărbunelui și a metalelor.
15. Extragerea hidrocarbonului în larg.
16. Instalații importante pentru depozitarea petrolului, a

produselor chimice și petrochimice.
17. Despăgubirea unor teritorii întinse.

Anexa II
CONȚINUTUL DOCUMENTAȚIEI PENTRU
EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Informațiile ce vor fi incluse în documentația de evaluare a impactului asupra mediului vor include, în conformitate cu Articolul 4, minim:

- (a) O descriere a activității propuse și prevederile ei;
- (b) În funcție de caz, o descriere a alternativelor rezonabile (de ex. tehnologice sau de amplasare) ale activităților și, de asemenea, variantă fără alternative;
- (c) O descriere a zonelor care ar putea fi foarte afectate de impactul unei activități propuse și lista alternativelor acestor activități;
- (d) O descriere a impactului posibil asupra mediului în urma activităților propuse, alternativele acestei situații și estimarea importanței impactului;
- (e) O descriere a măsurilor de reducere la minimum a impactului negativ asupra mediului;
- (f) O indicație explicită a metodelor de prevedere și a prevederilor suplimentare, precum și informațiile specifice domeniului mediului care au fost utilizate;
- (g) O identificare a lipsurilor (dificultăților) și incertitudinilor întâmpinate în aflarea și redactarea informațiilor necesare;
- (h) Când se consideră oportun, un plan al programului de monitoring și management și alte planuri de analiză post-proiectare; și
- (i) Un sumar non-tehnic care să includă o prezentare vizuală, în funcție de necesități (hărți, grafice, etc.).

Anexa III

CRITERII GENERALE CARE SĂ AJUTE
LA DETERMINAREA IMPORTANȚEI ASUPRA MEDIULUI
A UNOR ACTIVITĂȚI NEINCLUSE ÎN ANEXA I

1. Ținând cont de activitățile propuse cărora li se poate aplica paragraful 5 din Articolul 2, Părțile implicate pot ajunge la concluzia că o activitate reprezintă un potențial impact semnificativ transfrontier în mod special în virtutea unuia sau mai multor criterii, după cum urmează:

- (a) Dimensiuni: activități propuse care sunt vaste față de tipul activității;
- (b) Localizare: activități propuse care sunt situate în interiorul sau în apropierea unor zone de mediu cu importanță sau sensibilitate specială (ca, de ex: ținuturi mlăștinoase deservite de Convenția Ramsar, parcuri naționale, rezervații naturale, zone de interes științific special, zone de importanță arheologică, culturală sau istorică, de asemenea, activități propuse în zone în care caracteristicile de dezvoltare propuse ar putea provoca efecte importante asupra populației;
- (c) Efecte: activități propuse cu efecte deosebit de complexe și potențial negative, inclusiv acele activități care dau naștere unor efecte serioase asupra ființei umane sau asupra unor organisme sau specii valoroase, care amenință utilizarea actuală sau viitoare a unei zone afectate și care provoacă sarcini suplimentare care nu depășesc capacitatea de rezistență la solicitare a mediului.

2. Părțile implicate vor avea în vedere, în acest scop, activități propuse care sunt situate în apropierea unei frontiere internaționale precum și activități propuse mai îndepărtate care pot provoca efecte semnificative transfrontiere cât mai îndepărtate de zona de dezvoltare.

PROCEDURA DE ANCHETĂ

1. Partea sau Părțile reclamantă(e) vor informa secretariatul asupra intenției de a supune spre examinare unei comisii de anchetă înființată conform prevederilor acestei Anexe, probleme referitoare la posibilitatea ca o activitate propusă, cuprinsă în Anexa I, să provoace un impact negativ semnificativ transfrontier.
2. Comisia de anchetă va fi formată din trei membri. Atît partea reclamantă, cît și cealaltă parte la procedura de anchetă vor avea cîte un expert științific sau tehnic, iar aceștia vor desemna, de comun acord, un al treilea expert, care va îndeplini funcția de președinte al comisiei de anchetă. Acesta din urmă nu va avea naționalitatea nici uneia din părți, nu va avea domiciliul pe teritoriul acestora și nu va presta nici un fel de muncă salariată sau de altă natură pentru nici una din părțile implicate.
3. În cazul în care președintele comisiei de anchetă nu va fi desemnat într-un interval de două luni de la numirea celui de-al doilea expert, Secretarul Executiv al CEE va putea, la cererea celeilalte părți, să desemneze președintele în următoarele luni.
4. Dacă una dintre părțile participante la procedura de anchetă nu va desemna un expert în termen de o lună de la data primirii înștiințării de la secretariat, cealaltă parte îl poate informa pe Secretarul Executiv al CEE în vederea desemnării președintelui comisiei de anchetă în următoarele două luni. După desemnare, președintele comisiei de anchetă va cere părții care nu și-a numit un expert să-l numească într-o perioadă de cel mult o lună. La încheierea acestei perioade, președintele îl va informa pe Secretarul General al CEE, care va face această numire într-un interval de două luni.
5. Comisia de anchetă va adopta propriile reguli de procedură.
6. Comisia de anchetă va lua toate măsurile necesare în vederea îndeplinirii sarcinilor ei.
7. Părțile participante la procedura de anchetă vor facilita activitatea comisiei de anchetă și, în mod special, folosind toate metodele pe care le au la dispoziție:
  - (a) Vor pune la dispoziția comisiei toate documentele, informațiile și dispozitivele relevante; și
  - (b) Vor autoriza comisia, în cazul în care se consideră oportun, să citeze martori sau experți în vederea audierii acestora.
8. Părțile și experții vor păstra secretul asupra informațiilor pe care le vor obține în urma audierilor și activității din cadrul comisiei de anchetă.
9. În cazul în care una dintre părțile participante la procedura de anchetă nu se prezintă în fața comisiei de anchetă sau nu reușește să-i prezinte cauza, cealaltă parte poate cere comisiei de anchetă să continue procedurile și să-și termine activitatea. Absența unei părți sau nereușita în prezentarea cazului nu vor constitui o piedică în continuarea și terminarea activității comisiei de anchetă.
10. În afară de cazul în care comisia de anchetă stabilește alte condiții, în funcție de circumstanțele specifice ale situației, cheltuielile comisiei de anchetă, inclusiv renumerația membrilor acesteia, vor fi suportate, în egală măsură, de părțile participante la procedura de anchetă. Comisia de anchetă va ține evidența tuturor cheltuielilor și va prezenta părților participante lista completă a cheltuielilor.
11. Fiecare Parte care are un interes de natură reală în una dintre problemele legate de procedura de anchetă și care poate fi afectată de opiniile exprimate, poate interveni în timpul procedurii cu acordul comisiei de anchetă.
12. Deciziile comisiei de anchetă referitoare la procedură vor fi adoptate prin votul majorității membrilor. Concluzia finală a comisiei de anchetă va reflecta punctul de vedere al majorității membrilor dar va

include și puncte de vedere diferite.

13. Comisia de anchetă va prezenta concluzia finală în termen de două luni de la data constituirii ei, în afară de cazul în care consideră necesar să prelungească termenul limită pentru o perioadă care nu va depăși încă două luni.

14. Concluzia finală a comisiei de anchetă va fi bazată pe principii științifice acceptate. Concluzia finală va fi transmisă de către comisia de anchetă părților participante la procedura de anchetă și secretariatului.

Anexa V

ANALIZA POST-PROIECTARE

Obiectivele includ:

- (a) Controlul (supravegherea) în conformitate cu condițiile prevăzute în autorizația sau aprobarea activității și eficacitatea măsurilor de reducere sau eliminare a impactului;
- (b) Bilanțul impactului în vederea unui tratament adecvat și a eliminării incertitudinilor;
- (c) Verificarea prevederilor anterioare în vederea transferării experienței activităților viitoare de același tip.

Anexa VI

ELEMENTELE COOPERĂRII BILATERALE ȘI MULTILATERALE

1. Părțile implicate pot înființa, dacă este necesar, acorduri instituționale sau pot extinde mandatul acordurilor instituționale existente în cadrul rețelei de acorduri bilaterale și multilaterale în vederea acordării unei eficiențe depline a acestei Convenții.

2. Acorduri sau alte aranjamente bilaterale și multilaterale vor include:

- (a) Orice necesități suplimentare pentru implementarea acestei Convenții, luând în considerare condițiile specifice ale subregiunilor implicate;
- (b) Acorduri instituționale, administrative sau de alt tip, care vor fi realizate pe baze de reciprocitate și egalitate;
- (c) Armonizarea strategiilor și măsurilor pentru protecția mediului și în scopul apropierii de cele mai recente prevederi ale standardelor și metodelor legate de implementarea evaluării impactului asupra mediului;
- (d) Metode de dezvoltare, perfecționare și/sau armonizare pentru identificarea, măsurarea, prognozarea și evaluarea impactului și, de asemenea, pentru analiza post-proiectare;
- (e) Metode și programe de dezvoltare și/sau perfecționare pentru colectarea, depozitarea și difuzarea periodică a datelor comparabile referitoare la calitatea mediului în vederea realizării introducerii lor în evaluarea impactului asupra mediului;
- (f) Stabilirea limitelor admisibile și a orientărilor specifice pentru definirea importanței impactului transfrontier în legătură cu localizarea, natura sau volumul activităților propuse, pentru care se va aplica evaluarea impactului asupra mediului în conformitate cu prevederile acestei Convenții; stabilirea nivelurilor critice ale poluării transfrontiere;
- (g) Inițierea, după caz a evaluării mixte a impactului asupra mediului, a dezvoltării programelor mixte de supraveghere, a intercalibrării aparaturii de supraveghere și armonizarea metodologiilor în vederea corupatibilizării datelor și informațiilor obținute.

Anexa VII

ARBITRAREA

1. Părțile reclamante sau Partea reclamantă vor (va) informa

Secretariatul de faptul că Părțile au căzut de acord să arbitreze disputa în conformitate cu Articolul 15, paragraful 2 al acestei Convenții. Informarea va servi ca subiect al arbitrării și va include, în mod special, Articolele acestei Convenții a căror interpretare sau aplicare se află în discuție. Secretariatul va trimite informația primită tuturor Părților participante la Convenție.

2. Tribunalul arbitrilor va fi format din trei membri. Atît Partea cît și Părțile reclamată (e) cît și cealaltă Parte sau celelalte Părți participante la dispută vor desemna cîte un arbitru (judecător imparțial), iar aceștia doi vor desemna de comun acord, un al treilea arbitru (judecător imparțial) care va ocupa funcția de președintele tribunalului arbitrar. Președintele nu va fi de naționalitatea nici uneia din Părți, nu va avea domiciliul pe teritoriul Părților și nu va presta nici un fel de muncă salariată pentru Părțile participante; de asemenea, acesta va judeca această dispută pentru prima dată, fără a fi avut nimic în comun cu problemele dezbătute în prealabil.

3. În cazul în care președintele tribunalului arbitrar nu a fost desemnat într-o perioadă de două luni de la numirea celui de-al doilea judecător, Secretarul Executiv al CEE va desemna președintele în decursul următoarelor două luni, la cererea celeilalte părți participante.

4. În situația în care una dintre părți nu-și desemnează judecătorul în decurs de două luni de la data primirii informațiilor, cealaltă parte îl va informa pe Secretarul Executiv al CEE, care va desemna președintele tribunalului arbitrar în termen de două luni. După desemnare, președintele tribunalului arbitrar va cere părții care nu și-a desemnat judecătorul să-l desemneze în următoarele două luni. După această perioadă, președintele îl va informa pe Secretarul Executiv al CEE, care va face această numire în două luni de la data informării.

5. Tribunalul arbitrar va adopta deciziile în concordanță cu legislația internațională și în conformitate cu prevederile acestei Convenții.

6. Orice tribunal arbitrar constituit în conformitate cu prevederile acestei Convenții va funcționa conform propunerilor legii de procedură.

7. Deciziile tribunalului arbitrar, atît în ceea ce privește procedura, cît și substanța, va fi adoptate prin votul majorității membrilor.

8. Tribunalul va lua toate măsurile oportune în vederea stabilirii faptelor.

9. Părțile participante la dispută vor facilita activitatea tribunalului arbitrar și, în mod special, folosind toate mijloacele pe care le au la dispoziție:

- (a) Vor furniza toate documentele și informațiile relevante, și
- (b) Vor autoriza tribunalul, în funcție de necesități, să citeze martori sau experți și să păstreze evidența acestora.

10. Părțile și judecătorii vor păstra secretul asupra tuturor informațiilor obținute în cursul audierilor efectuate de către tribunalul arbitrar. nfdl;asjdfk al;ksd11. La cererea uneia dintre părți, tribunalul arbitrar poate recomanda măsuri provizorii (temporare) pentru protecție.

12. În cazul în care una dintre părți nu compare în fața tribunalului arbitrar sau nu reușește să-și susțină cauza, cealaltă parte poate cere tribunalului să-și continue procedura și să remită concluziile finale. Absența uneia din părți sau eșecul în susținerea cauzei nu va constitui un impediment pentru continuarea procedurii.

Înainte de adoptarea deciziei finale, tribunalul arbitrar trebuie să ajungă la convingerea că afirmațiile făcute sunt întemeiate pe fapte și legislația în vigoare.

13. Tribunalul arbitrar poate audia și determina contra argumente care decurg direct din problema pusă în discuție.

14. În afară de cazul în care tribunalul arbitrar ia o altfel de hotărîre din cauza circumstanțelor deosebite ale cazului, cheltuielile

tribunalului, inclusiv remunerațiile membrilor, vor fi suportate, în mod egal, de părțile participante la discuții. Tribunalul va ține evidența tuturor cheltuielilor și va prezenta părților un deviz final spre decontare.

15. Orice Parte a acestei Convenții care are un interes de natură legală în problema discutată și care poate fi afectată de una dintre deciziile adoptate în legătură cu acest caz, poate interveni în cursul procedurii, cu acordul tribunalului.

16. Tribunalul arbitrar va remite hotărârea sa în termen de cinci luni de la data înființării lui, în afară de cazul în care consideră necesar să prelungească acest termen cu o perioadă care nu va depăși cinci luni.

17. Hotărârea tribunalului arbitrar va fi însoțită de o declarație de principii. Aceasta va avea caracter final și va cuprinde toate părțile implicate. Tribunalul arbitrar va trimite hotărârea sa tuturor părților participante la discuții și secretariatului. Secretariatul va trimite hotărârea primită tuturor Părților participante la prezenta Convenție.

18. Orice dispută care poate apare între părți pe marginea interpretării sau aplicării hotărârii poate fi supusă spre examinare, de către o altă parte, tribunalului care a adoptat-o sau, dacă acesta nu este definitivată, altui tribunal constituit în acest scop pe același principiu ca și primul.